

Litera 13

Revistă manifest

Festivalul Poeților din Balcani, un succes pentru membrii Mișcării *Litera 13*

Brăila, 18 - 19 septembrie 2015

**Jocul de-a vacanța de
Mihail Sebastian,
poezia dragostei la
Teatrul Maria Filotti**

Armanda FILIPINE
p.8

**Poeții în cetate - o
antologie a Cenaclului
Panait Istrati a
Bibliotecii Județene
Panait Istrati Brăila**

Mihai VINTILĂ
p.14

De ce, Doamne?

Ion BĂLAN
p.24

• **Balcanica 2015: Lansarea volumului *Adevăruri mari scrise cu litere mici*, de Mihai Vintilă** •
De la *Simfonie în bocanci* la jocul de-a *Sgraffito* • Alexandru Halupa, un confrate al decadențelor celebri.

Cititul nu dispore

Mihai VINTILĂ

Editorial

Văd de ceva vreme că tot se plâng diverși scriitori că nu se mai citește. Nu sunt în asentimentul lor referitor la această problemă. Este adevărat că poate nu se mai citesc cărți așa cum se citeau pe vremea dictaturii dar, azi viața oferă mult mai multe posibilități de distracție. Atunci cititul era printre altele și o formă de evadare din cotidian.

Avem televizunea, dar mai ales internet-ul, care asigură această evadare mai bine decât o face cartea. Eu cred că astăzi se citește mult, poate la fel de mult ca în comunism. Formele însă diferă. Atunci se citeau cărți acum se citește pe *internet*, se citește pe dispozitive electronice, se citește chiar și în formatul clasic de carte. Indiferent cum se citește important e că această îndeletnicire nu a murit.

Poate că în trecut cei mai buni scribi cioplitori în piatră au simțit aceeași dezamăgie când lumea a trecut la papyrus sau poate că disperarea învățaților din trecut care au văzut în *democratizarea cărții* prin tipar o blasfemie, o moarte a culturii lor, a fost la fel de mare. Așa că eu rămân optimist.

Cititul nu dispore, doar se transformă formatele de pe care literele ajung la noi, iar scriitorii nu trebuie decât să fie în pas cu această transformare.

Cuprins

- 1 - *Cititul nu dispare* – Mihai VINTILĂ
2 - *Cuprins*
3-4 - *Ediția a IX-a a Festivalului Poeților din Balcani desfășurată sub semnul tinereții înnoitoare a literaturii brăilene!* - Virgil ANDRONESCU
5 - *Balcanica 2015: Lansarea volumului Adevăruri mari scrise cu litere mici, de Mihai Vintilă* – Virgil ANDRONESCU
6 - *De la Simfonie în bocanci la jocul de-a Sgraffito* – Frimu GHINEA
7 - *Alexandru Halupa, un confrate al decadenților celebri* – Mihai VINTILĂ
8 - *Jocul de-a vacanța de Mihail Sebastian, poezia dragostei la Teatrul Maria Filotti* – Armanda FILIPINE
9 - *Reevaluările în cultură sunt o chestiune de esență...* - Virgil ANDRONESCU
10 - *Noi apariții*
11 - *Cei 50 de talanți a lui Caesar* - Zeno HALUPA
12 - *Arta și cetatea (IV)* - Hugo MĂRĂCINEANU
13 - *Veșmântul și podoabele din zona istorică a Brăilei de la daci și până în prezent. Perioada dacică* - Ioana GRIGORE
14 - *Poeții în cetate - o antologie a Cenaclului Panait Istrati a Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila* - Mihai VINTILĂ
15 - *Prințul metaforei. Un OM al Marelui Bărağan* - Alina-Violeta ALEXANDRU,
Bărağanul este un cer purtat pe umeri de zei - Ion BĂLAN
16-17 - *Recenzie Luminile Dunării de Marin CIORANU* - Dumitru ANGHEL
18-19 - *Atenție cu Adevărul pe scările mici!* - A.G.SECARĂ
19 - *Fior decadent de Alexandru HALUPA*
20 - *Evenimente culturale brăilene, iulie – septembrie 2015, Tobe mute* – Emilian Marcu - Mihai VINTILĂ
21 - *Pietrele mult grăitoare* - Giorgia TUDOR
22 - *Dansul stelelor, Cerveniei cu nostalgie* - Doina BARCA, *Între văzut și văzduh...*, *Hrănind lupii...* - Valentina BALABAN
23 - *La pieptul mării, Credincioșie* - Traian VASILCAU, *Sunt poezie* - Nina MACARI
24 - *Din volumul Recurs la anotimpurile vieții trăite în echipă cu Sufletul meu, De ce, Doamne?* - Ion BĂLAN

Editura InfoEST

Editura InfoEST are ca scop principal promovarea creațiilor literare ale autorilor autohtoni.

Vă oferim următoarele servicii :

- culegere de carte (tehnoredactare)
 - machetare de carte
 - machetare de coperti
 - machetare afișe
 - pregătire de tipar
 - tipărire cărți
 - editare de carte electronică în format pdf
 - lansări de carte
 - traduceri
- Edităm cărți în tiraje mici și mijlocii.

office@infoest.ro
www.infoest.ro

Litera13
Revistă manifest

Director onorific : Ion Bălan
Redactor șef : Mihai Vintilă
Secretar : Alexandrina Iordache

Rubrici : Dumitru Anghel,
Armanda Filipine,
Hugo Măracineanu,
Alexandru Halupa,
Virgil Andronescu,
A.G. Secară

Editura InfoEST
Redacția : Str. Principală, nr. 2,
com. Siliștea, jud. Brăila,
Cod poștal 817140

Email office@infoest.ro
vintilamihai@yahoo.co.uk

ISSN 2393 – 1248

ISSN-L 2393 – 1248

Abonamente

Se pot face la redacție. 20 lei/4 numere.
Trimiteți un mandat poștal pe
numele Mihai Vintilă.

Numărul curent s-a finalizat în octombrie 2015

Ediția a IX-a a Festivalului Poeților din Balcani desfășurată sub semnul tinereții înnoitoare a literaturii brăilene!

În perioada 18-19 septembrie, s-a desfășurat la Brăila ediția a IX-a a Festivalului Poeților din Balcani, la aceasta ediție au participat poeți croați alături de poeții români. Prima zi a festivalului mult așteptat s-a deschis la orele 17:00 cu alocuțiuni susținute de criticul literar Daniel Cristea - Enache, scriitorul și criticul literar Viorel Coman (Viorel Mortu - Președintele Consiliului Județean Brăila), poetul Corneliu Antoniu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, Filiala de Sud-Est, ing. Dragoș Adrian Neagu, directorul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila și directorul Direcției Județene pentru Cultură Brăila, Ana Hărăpescu. Prezentarea invitaților a fost făcută de poetul Nicolae Grigore Mărășanu, iar moderator a fost directorul Bibliotecii Județene *Panait Istrati*, Dragoș Adrian Neagu.

Virgil ANDRONESCU

Orele 19.30 au adus o altă lansare de carte: Claudia Voiculescu *Trepte în adânc*, București, Editura *Tracus Arte*, 2014. Aureliu Goci a prezentat volumul autoarei.

De la orele 20.00 s-a petrecut în fața publicului prezent un plăcut moment muzical susținut de artistul Dan Vană într-un microrecital folk.

Cu obiectivitate spun că această primă zi de festival a fost o zi anostă.

Cea de a doua zi a Festivalului Poeților din Balcani a început sâmbătă de la orele 10.00, atunci când invitații croați s-au așezat la o masă rotundă, discutând despre literatura croată și română. A conferențiat poetul Fikret Cacan, traducerea fiind asigurată de poeta Liubița Raichici.

Începând cu orele 10.30 au intrat în scenă poeții români în recitaluri: Liviu Apetroaie, Dinu Cuvată, Mihail Gălățanu, Clelia Ifrim, Emilian Marcu, Nicolae Grigore Mărășanu și Florentin Popescu.

Orele 11.30 au adus un nou moment muzical de folck cu Dan Vană.

La prânz s-au produs alte două momente ale evenimentului cultural: întâlnirea invitaților cu membrii Cenaclului *Mihail Sebastian* Brăila și lansări de carte ale autorilor: Alexandrina Chelu - *Sonet numai retrogradus*, Oradea, Editura *Primus*, 2015 - prezentată de Nicolae Grigore Mărășanu; Mihai Vintilă - *Adevăruri mari scrise cu litere mici*, Siliștea, Editura Infoest, 2015 - prezentată de dramaturgul Ion Bălan; Nicolae Grigore Mărășanu - *Parfumul de frezie auree*, București, Editura *Grai și Suflet-Cultura Națională*, 2015 - prezentată de Viorel Coman și Aureliu Goci. Moderatorul seriei de lansări a fost poetul Nicolae Grigore Mărășanu.

Nicolae Grigore Mărășanu, Ana Hărăpescu, Daniel Cristea - Enache, Corneliu Antoniu, Valeriu Stancu

Programul a început cu recitalul *poetilor croați* invitați: Fikret Cacan, Drazen Katunaric, Zelyko Krznaric, Damir Trogrlic - Was, fiind urmat de un recital de poezie tradusă în frumoasa și curată limbă română din lirica poetilor croați. Au recitat elevi ai Liceului de Artă *Haricléa Darclée* din Brăila.

De la orele 19.00 trebuia să fie lansată cartea: *Deșertul invizibil*, Iași, Editura *Tipo Moldova*, 2014, a poetului brăilean Nicolae Grigore Mărășanu. Prezentarea cărții trebuia să fie făcută de către criticul literar Viorel Coman, dar cum acesta nu a putut fi prezent, din motive obiective, cartea nu a fost lansată decât a doua zi.

Dragoș Adrian Neagu moderând, public,
Corneliu Antoniu la prezidiu

De la 15.00 a avut loc vizitarea obiectivelor culturale reprezentative din municipiul Brăila: Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila – Secția pentru Copii și Tineret, Muzeul Brăilei *Carol I*, Teatrul *Maria Filotti*, de acest moment ocupându-se domnul Ion Volcu.

Orele 16.30 au readus la rampă cele mai interesante lansări de carte ale acestei ediții de festival, în acel moment ziua a devenit cu adevărat atractivă pentru publicul aflat în Sala *Fănuș Neagu*. Au lansat cărți tinerii membri ai Mișcării literare *Litera13* și ai revistei manifest *Litera13*: Alexandru Halupa – *Fior decadent*, Editura *Infoest*, Siliștea, 2015- carte prezentată de Mihai Vintilă - editor și de scriitoarea brăileancă Lucia Pătrașcu - membri ai Cenaclului *Panait Istrati* din cadrul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* din Brăila ; Codrina Codruța Tudoriu – *Sgraffito*, Siliștea, Editura *Infoest*, 2015 - prezentată de Mihai Vintilă, editor al cărții și criticul literar Dumitru Anghel.

După lansările excepționale au reînceput seria de recitaluri de poezie: Valentina Balaban, Marin Cioranu, Alexandru Halupa, Lucia Pătrașcu, Ion Marin Târu, Sterian Vicol, Mihai Vintilă, Armanda Filipine, Virgil Andronescu și Valeriu Mititelu.

La orele 19:00 s-a produs lansarea Antologiei *Balcanica 9 - Poeți români și croați* - Editura *Proilavia*, Brăila, 2015, volum ce cuprinde pe următorii poeți și autori participanți în concurs: Liviu Apetroaie, Angela Baci, Valentina Balaban, Flikret Cacan, Alexandrina Chelu, Marin Cioranu, Ioan Alexandru Halupa, Clelia Ifrim, Drajen Katunaric, Zeljko Krznaric, Emilian Marcu, Lucia Pătrașcu, Florentin Popescu, Damir Trogrlic - Was, Ioana Codruța Tudoriu, Ion Marian Târu, Sterian Vicol, Mihai Vintilă, Claudia Voiculescu.

La finalul festivalului s-au înmănat diplomele de participare semnate de criticul literar Daniel Cristea-Enache - președinte al juriului, și câte un set de cărți din Antologia *Balcanica 9*, poezilor și autorilor participanți în concurs cât și cele cinci Premii (diplome și trofee) acordate câștigătorilor:

Premiul *Balcanica pentru poezie românească* a fost acordat poezilor Mihail Gălățanu din București și lui Emilian Marcu din Iași;

Premiul *Balcanica pentru poezie croată* a fost acordat poetului croat Drazen Katunaric;

Premiul *Opera Omnia* i-a fost decernat, poetului Șerban Foarță din Timișoara care neputând fi prezent a transmis un mesaj prin poetul Nicolae Grigore Mărășanu;

Premiul *Balcanica pentru traducere* din limba croată la această ediție, a revenit pentru a cincea oară consecutiv, poetei și traducătoarei Liubița Raichici din Reșița.

La orele 19.30 s-a pus punct acestei ediții a festivalului cu un alt recital de poezie, de această dată numai al poezilor premiați. Acestea au fost cele două zile ale Festivalului Poeților din Balcani ediția a IX-a, 2015. Și această ediție a fost organizată de Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila în colaborare cu Uniunea Scriitorilor din România Filiala Sud-Est, Galați-Brăila condusă de poetul Corneliu Antoniu prezent la eveniment.

Festivalul Poeților din Balcani s-a desfășurat ca și celelalte opt ediții sub patronajul Consiliului Județean Brăila și a fost un real succes mai ales în cea de-a doua zi a desfășurării sale!

Valentina Balaban, Sterian Vicol și Aurel Furtună

Balcanica 2015: Lansarea volumului Adevăruri mari scrise cu litere mici, de Mihai Vintilă

Virgil ANDRONESCU

După cum arătam în articolul general despre *Festivalul Poetilor din Balcani* desfășurat în zilele de 18 și 19 septembrie la Brăila, în după-amiaza celei de-a doua zi a sosit și momentul mult așteptat al lansării cărților celor trei membri ai *Mișcării literare Litera13* și ai redacției Revistei *Litera13*. Primul dintre aceștia a fost Mihai Vintilă – editor, poet și publicist, cu volumul *Adevăruri mari scrise cu litere mici*, Editura Infoest, Siliștea, 2015. Cartea a fost prezentată de dramaturgul Ion Bălan după care autorul a citit câteva poezii din volumul lansat.

Volumul *Adevăruri mari scrise cu litere mici* a fost publicat în anul 2015 la editura Infoest din Siliștea, județul Brăila, conținând un număr de 83 de poezii, grafica copertilor este realizată chiar de către autorul cărții, iar grafica din interiorul volumului este inspirat aleasă și reprezintă reproduceri după tablouri semnate de pictorul Juan Gris, reprezentant de marcă al curentului Syntetic Cubism.

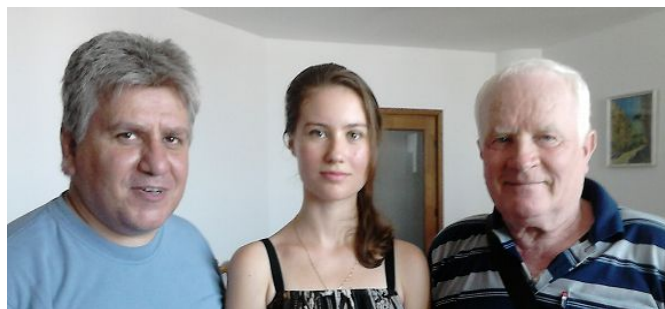
Prefața cărții intitulată *notă de lectură* este semnată de dramaturgul și scriitorul brăilean Ion Bălan, membru al Uniunii Scriitorilor din România - Filiala București.

Ion Bălan: *În firea omenească adevărul este întotdeauna relativ, uneori ocolit, ascuns și chiar fabricat după interesele unor muritori ca noi. Am privit atent lumea cu năravurile și moravurile ei și spre surprinderea mea le-am găsit pe toate în dicționar la titlul Adevărul. Și credeți-l pe cuvânt pe Ion Bălan deoarece vorbește în deplină cunoștință de cauză!*

Aurel Furtună și Mihai Vintilă,
în plan secund Candiano Priceputu

Același Ion Bălan mai spune că: *În prezentul volum, Mihai Vintilă încearcă să spună de ce crede el că doar adevărurile mici trebuie scrise cu litere mari. După publicarea volumelor Fiare și oameni și Ordine în gânduri, Mihai Vintilă încearcă să facă ordine în dezordinea adevărului. La final nu-mi rămâne decât să vă fac recomandarea de a citi cartea și domniile voastre, dragi cititori veți hotărî singuri dacă adevărurile mici se scriu cu litere mari sau adevărurile mari se scriu cu litere mici, dar vă asigur că veți avea o lectură cel puțin interesantă!*

Mihai Vintilă, Giorgiana Tudor, Vasile Mandric

Poetul și publicistul Mihai Vintilă nu este la prima abatere în ceea ce privește scrisul fiind prezent în patru antologii colective de poezie, inclus în două dicționare ale scriitorilor brăileni. A obținut premii pentru poezie și este membru al Cenaclului literar *Panaît Istrati* din Brăila. De la începutul anului 2015 este redactor șef al revistei manifest *Litera13* și a pus bazele - alături de câțiva confrăți într-ale scrisului printre care mă număr și eu - *Mișcării literare Litera13* la Brăila.

Dumitru Anghel, Emilian Marcu, Mihai Vintilă

De la *Simfonie în bocanci* la jocul de-a *Sgraffito*

Frimu GHINEA

Cea mai importantă, interesantă și destinsă lansare de carte a celei de-a doua zile a acestei ediții de festival, a fost cu adevărat și cea mai atractivă pentru publicul aflat în sala *Fănuș Neagu* a bibliotecii. Lansarea cărții tinerei membre a *Mișcării literare Litera13* și a revistei manifest *Litera13*: Codrina Codruța Tudoriu – cu volumul *Sgraffito*, Editura Infoest, Siliștea, 2015.

Lansarea volumului a fost deschisă de Mihai Vintilă în calitate de editor al cărții și a fost continuată de criticul literar Dumitru Anghel.

Într-o recenzie scrisă de Dumitru Anghel și publicată în revista noastră acesta spunea despre cartea tinerei poete: *Proiectul editorial al adolescenței propune, incită, protestează, amalgamează, sfidează, insinuează, acuză, ironizează, râde în hohote, arată cu degetul și se expune cu un sân! de toată frumusețea și nu dă doi bani pe toată lumea din jurul său, deși... țipă după adevăr și certitudini.*

Criticul Dumitru Anghel face și o scurtă și de substanță apreciere la adresa autoarei și a volumului lansat în cadrul *Festivalului Poeților din Balcani*, ediția a IX-a, 2015: *Este sau poate fi o literatură... cu program, nonconformistă, cum afirmam mai sus, de tipul muzicii dodecafonice, ca o frondă, asemenea unui... dadaism de secol al XXI-lea, cu ifose și țâfnă de paradă, dar având girul și nevoia unui semnal de alarmă, care atrage atenția asupra faptului că, dintotdeauna, cele vechi și consacrate – nu mereu având asigurată valoarea absolută - trebuie să fie curățate de zgura obișnuinței și a stagnării. Chiar și așa, nu sunt nici eu prea convins de faptul că Ioana Codruța Tudoriu ar fi simțit nevoia de schimbare, de înnoire cu orice preț, ci, mai degrabă, o alătur, cu indulgența necesară, celebrului personaj al scriitorului francez Jean Baptiste Poquelin, zis Molière, care... nu știa că face proză!*

Vă îndemăm să citiți cartea *Sgraffito*, dar, și volumul *Simfonie în bocanci*, apărut în Iași la Editura *Timpul*, publicată de revista *Convorbiri literare* drept premiu meritat și câștigat de Codruța Tudoriu în urmă cu un an!

Poeta adolescentă Codrina Codruța Tudoriu nu a apărut de nicăieri în peisajul literar brăilean, ci din zbaterile sale interioare - de adolescentă de început de secol al XXI-lea, ce au mînat-o spre a scrie. Volumul de poezii *Sgraffito* este unul aparte, versurile - textualiste - epatează uneori, iar altele sunt bizare, sunt *ferestre prin care respiră, râde și țipă*. Adolescența, acum la debutul editorial, rezolvă tinerește, cu succes și plină de inocență *problemele* majore ale poeziei - așa se pare că ar crede, mergând pe un drum deja bătătorit dar, din păcate, ajuns aproape de capăt. Textualismul poeziei Codrinei Codruța Tudoriu reprezintă pentru aceasta un mod nu chiar original deși așa pare la prima vedere, poemele sale sunt scene din viața adolescentină trăită dezinvolt ori felii de plăsmuiuri ale imaginației ce o caracterizează. Doar a studiat arta teatrală la Liceul *Hariclea Darclee*.

Codrina Codruța Tudoriu trăiește la maximum bucuriile adolescenței dar, în același timp o preocupă problematica fericirii *eu am fost fericită!* atunci când *pe suflet i se așează un fluture*, fluturile dragostei, fluturile creației, al tinereții parcă fără de sfârșit pentru ea.

Mihai Vintilă, Codrina Codruța Tudoriu,
Dumitru Anghel

Ne-am bucurat citindu-i volumul de debut și îi spunem doar atât: așteptările noastre au fost răsplătite cu poemele tale, cu zâmbetul tău inocent, prietenesc, meriți toate aceste așteptări cât și pe cele viitoare. Ai dovedit-o prin volumul dăruit cititorilor, prin curajul și puterea ta de a veni în lumea literară brăileană chiar dacă vremurile sunt grele și nicidecum nu sunt pentru poezie!

Alexandru Halupa, un confrate al decadenților celebri

Mihai VINTILĂ

Cea de a doua zi a *Festivalului Poeților din Balcani* a scos la rampă cele mai importante, interesante și destinate lansări de carte ale acestei ediții de festival, în acel moment ziua a devenit cu adevărat atractivă pentru publicul aflat în Sala Fănuș Neagu. Tânărul poet, membru al *Mișcării literare Litera13* și al revistei manifest *Litera13* Alexandru Halupa cu *Fior decadent*, Editura Infoest, Siliștea, 2015. Cartea a fost prezentată de mine în calitate de editor și de scriitoarea braileancă Lucia Pătrașcu.

Lucia Pătrașcu - Volumul *Fior decadent* al poetului Alexandru Halupa cuprinde versuri așezate adelfic în 50 de poeme cu o tematică complexă și multisemnificantă. Suflul implicat definitiv în actul artistic al poeziei prin creația proprie, dar și prin prezența sa socială alături de confrăți în reviste literare, publicații, cnaclu literar, autorul aduce în universul sentimental al poemelor sale trăiri adânci, sentimente căutate, pierdute și regăsite, întrebări și răspunsuri. Aspirațiile ideatice ale acestui poet cu gândul plin de nelinești, plin de incertitudini, care s-au transformat în târzii înțelegeri, încearcă să împlinescă o geometrie proprie, ca într-un triumvirat antic, al timpului, al spațiului și al trăirilor omenești, care nu-i sunt străine (simțăminte, năzuințe, dezmiertări prezente sau trecute), încercând să-și rotunjească o sferă existențială. Sigur că majoritatea poemelor sunt rezultatul unei stări ale ego-ului, stări de ardere sufletească, pentru a afla cine este și unde se situează. Ca un exercițiu intim pe care nu l-a epuizat încă!

Poetul Gheorghe Lupașcu Marchidan în postfața cărții crede că autorul este *un confrate al decadenților celebri...* iar volumul invită la o cafea a artiștilor în care poezia își are partea ei de reprezentare, prin talentul remarcabil al acestui contemporan al nostru deghizat în frate al decadenților celebri din toate epocile de înnoire a spiritualității culturale în expresia limbilor naționale.

Preluând îndrăznelile semantice ale decadenților izbăvitori de exigențe estetice, Alexandru Halupa se înobilează pe sine în ritualul limbii române adăugându-și o particulă de *prinț* Alexandru Halupa.

Alexandru Halupa

Așa după cum îl știm pe autor, cărțile sale vin din lăuntrul acestuia după ce acolo au loc cernerii radicale și de substanță a realităților exterioare percepute ca un Purgatoriu. Autorul volumului de față intensifică la maximum teme și tematici definitorii pentru omul contemporan: timpul ce se scurge alterând ființa umană, spațiul ce nu ne mai încapă deși nu-l putem cuprinde, doar imagina, trăirile umane, sentimentele, tuturor acestora dându-le formă poetică transcendentală.

Poetul Alexandru Halupa, prieten și confrate de nădejde, dar și critic dur la adresa poezilor ...nepoeți, revine în forta revelându-ne nouă cititorilor fiorii propriilor noastre decadențe într-ale poeziei trăiri, dezvăluind din decadența sa interioară, făcându-se avocat al diavolului *Am lumea la picioare / la picioarele puțin amputate* pentru a se ridica prin iubire *Frumusețea ta infernală / Dorul meu știe s-o poarte*, dar și pentru a se repositiona pe sine *Dumnezeu fumează din mine / Mă usuc în curând*.

**Trebuie să tac ca să m-auziți
Cum îmi scriu și-mi înghit cartea.**

Alexandru Halupa

Jocul de-a vacanța de Mihail Sebastian, poezia dragostei la Teatrul Maria Filotti

cronică teatrală

Armanda FILIPINE

Recenta premieră a dramaticului brăilean, în deschiderea stagiunii 2015 – 2016, aduce din nou în atenția publicului o piesă celebră – *Jocul de-a vacanța* de Mihail Sebastian, jucată cel mai adesea în registrul comic lejer, așa cum a fost ea interpretată încă de la început. Numai că acum, la Brăila, acest comic (anunțat de autor pe pagina de gardă) este unul doar de situație și, în rest, piesa își arată către iubitorii Thaliei și cei ai lui Iosif Hechter (numele din acte al îndrăgitelui autor, născut în urbea brăileană acum 98 de ani) toate fațetele diamantine ale unei poezii diafane – foarte bine punctată de jocul actorilor din distribuție, dar mai ales de scenografie (decorul cu mult alb, verde pal) și costume – și a iubirii. Pentru că, dacă ne întoarcem la textul original vom redescoperi o frumoasă și atractivă poveste de dragoste între personajele Ștefan Valeriu și Corina, ba chiar mai multe – să nu o neglijăm pe cea visată și dorită de Domnul Bogoiu...

Astfel, la Teatrul *Maria Filotti* managerul Lucian Sabados l-a invitat pe tânărul Erwin Șimșensohn să regizeze spectacolul și foarte bine a făcut. Cum spuneam, scenografia Alinei Herescu dă o strălucire aparte piesei, îmblânzind tonuri și nivelând opacități altfel inevitabile din posibila ariditate a unor secvențe din povestea de pe scenă – *grosso modo*, subiectul este unul aparent banal, relatând aventurile ori lipsa lor în vacanța petrecută de un grup neomogen de indivizi la o vilă pierdută în geografia patriei.

Armanda Filipine

Revista online Brăila Chirei

<https://brailachirei.wordpress.com/>

Iar regia subliniază, cu o delicatețe fin dozată fiecare personaj în parte, povestea în întregul ei, dar și toate detaliile, reușind să fie aproape sută la sută fidel în cerințele autorului și, ceea ce încântă pe un autentic iubitor de teatru, subliniind accente aparent fără sens, dar extrem de importante în economia spectacolului. Așa că există în piesă tot felul de detalii menite să inducă o stare de poezie ce se suprapune fericit peste emanația subtilă de iubire, nefardată, netrucată, delicată și firavă, așteptând – exact ca în finalul scris de Mihail Sebastian – apa vie a viitorului să-i aducă împreună pe eroii noștri, stângaciul, sobrul Ștefan Valeriu și expansiva Corina, cum cred că își dorește în forul interior orice spectator: micile gesturi stângace ale lui Ștefan Valeriu – interpretat de Emilian Oprea în tonul de răceală cerut de autor; toate schimbările de registru și de stare ale Corinei – foarte bine în rol de actriță Corina Moise, cu o multitudine de nuanțe în replica și în jocul corporal; timiditățile și stângăciile Domnului Bogoiu – bine de tot Valentin Terente în acest rol; adolescența plină de farmec și gata să primească în plin pumnii primilor fiori ai dragostei – rolul Jeff îi vine mănășă lui Ciprian Nicula; amuzantul Maior – deloc rigid și pedant, cum ar părea la prima vedere, un rol minunat pe care îl face Marcel Turcoianu; nevrotica Madame Vintilă cea ușor debilă social (e singura, deci vulnerabilă... ar crede unii) – tânăra Narcisa Novac se descurcă foarte bine în plasa emoțională a femeii singure și nefericite, gata să agațe orice bărbat mai mult sau mai puțin disponibil; Agnes cea țeapănă și rece, pe care Elena Andron o joacă ironic, ceea ce dă subtilitate rolului; jocul plin de haz al Mecanicului – Adrian Ștefan reușește din nou un rol deosebit, stărnește de nenumărate ori râsul, este plin de vervă, nestricând cu nimic rolul, ba dimpotrivă; suplimentul de savoare, prin personajele Călătorul și Soața lui – Zane Jarcu și Cătălina Nedelea absolut încântători, stârnind râsul la tot pasul, cu o mimă de mari actori de comedie și uzitând cu aplomb trucurile genului astfel că devin o frumoasă pată de culoare în povestea scenică, cumva în răspăr cu poezia și gingășia amintite, dar binevenită pentru că în contrast spune mai mult și mai bine. Și nouă ne place, inclusiv *light design*-ul semnat Daniel Klinger punctând ici și colo stări, emoții, reverii.

Plecăm de la spectacol cu o bucurie nedisimulată și cu încrederea că orice s-ar întâmpla dragostea adevărată învinge, chiar și o biată, banală vacanță în care unii și alții vor să pună piedici. Spectacolul brăilean merită (re)văzut, așa cum Mihai Sebastian merită (re)citit, Mihai Sebastian dramaturgul, prozatorul, publicistul și, nu în ultimul rând, autorul minunatului *Jurnal*.

Reevaluările în cultură sunt o chestiune de esență...

Virgil ANDRONESCU

Vineri, 25 septembrie 2015, începând cu orele 18:00 a avut loc vernisajul celei de a X-a ediții a *Salonului Internațional de Caricatură*. Evenimentul a avut loc la *Galeria de artă a municipiului Brăila*. Doamna Maria Pușcaci, director al centrului, a moderat evenimentul - la care au luat cuvântul Costel Patrășcan, Tudor Octavian și Viorel Mortu, președintele Consiliului Județean Brăila - și a înmănat câștigătorilor premiile. Întreaga acțiune s-a desfășurat sub patronajul Consiliului Județean Brăila.

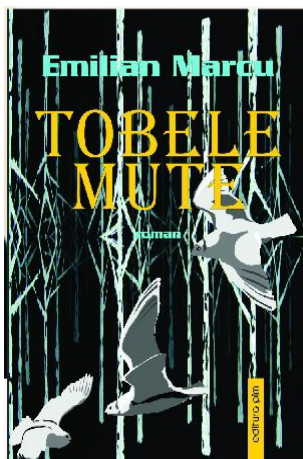
Au expus și ...s-au făcut de râs pentru premiile puse în joc caricaturiști români și străini: Toso BORKOVICH - Serbia - Marele Premiu, Oleg KUSTOVSKY - Ucraina - Premiul I-ai, Doru AXINTE - România - Premiul al II-lea, Farzane VAZIRITABAR - Iran - Premiul al III-lea, Premii Speciale le-au fost acordate domnilor Darko DRLJEVIC - Muntenegru, Constantin CIOȘU și Valentin CHIBRIT - România.

Lupta dreaptă a caricaturiştilor enumerați, a fost judecată dar... ne-prejudecat, de Costel PĂTRĂȘCAN, Mihai ȘTĂNESCU, Constantin PAVEL și Leonte NĂSTASE. Criticul de artă Tudor OCTAVIAN în cuvântul său de pe prima pagină a catalogului dedicat *salonului*: *Expoziția pe care o comentăm reține un moment de răscruce în conflagrațiile culturii, acela în care un prezent mult tehnologizat e pe cale să învingă un trecut în care conta doar spiritul. Reevaluările în cultură sunt o chestiune de esență, doar că un bine pentru toți poate să însemne un necaz pentru fiecare în parte. Cum va fi mai departe, vom muri și vom vedea!*

În sală au fost prezenți artiști plastici, scriitori și jurnaliști. La vernisajul a luat parte de un public numeros.

Dintre cei selectați amintim prezența în concurs cu lucrări semnate de: Pavel BOTEZATU - România, Helder Teixeira PELEJA - Portugalia, Borislav STANCOVIC - Serbia, Saman AHMANDI - Iran, Mihai IGNAT - România, Mojtaba HEIDARPANAH - Iran, Anatoly STANKULOV - Bulgaria, Pawel KUCZYNSKY - Polonia, Omar Zevallos VELAVERDE - Peru, Mihai BOACĂ - România, Aidarbeck GAZIZOV - Kazakstan, Ahmet AYKANAT - Turcia, Jose Antonio Garci NIETO - Mexic, Boris ERENBURG - Bulgaria, Slobodan OBRADIVIC - Serbia, Armen HAMONANGAN - Bulgaria, Jordan Pop ILIEV - Macedonia, Alexander YAKOVLEV - Rusia, Aurel Ștefan ALEXANDRESCU - România, Vladimir KAZANEVSKY - Ucraina, Konstantin KAZANCHEV - Ucraina, Luc DESCHEEMAER - Belgia, Galym BORANBAYEV - Kazakstan, Ivailo TSVETKOV - Bulgaria, Ilya KATZ - Israel, Iulian PENA-PAI - România, MELLO - Brazilia, Valentin GHEORGIEV - Bulgaria, Tomas TRUNECEK - Cehia, Mahnaz YAZDANI - Iran, Claudio SPRITZER - Brazilia, Khodayar NAROEI - Iran, Antonio SANTOS-SANTIAGO - Portugalia, Nicola OTAS - Serbia, Leslie RICCIARDI - Uruguay, Ronaldo Cunha DIAS - Brazilia, Alexander SCHMIDT - Rusia, Rafael COREEA - Brazilia, Cristinel VECERDEA - România, Hossein Rahin KHANI - Iran, Oleg GUTSOL - Ucraina, Sergey SEMEDYAEV - Ucraina, Esmael BABAEI - Iran, Florentin GURĂU - România, Milenko KOSANOVIC - Serbia, Ba BILING - China, Slobodan BUTIR - Croația, Paolo DALPONTE - Italia, Elrayah Ombadi ABU BAKER - Italia, Hule HANUSIC - Austria, Jose Berrondo ARBEILAZ - Spania, Khadem SHAIRAT - Iran, Raed KHALIL - Siria, Vitaly BONDAR - Belarus, Gabriel RUSU - România, Armen HAMONANGAN - Indonezia, Pooya ABDOLI - Iran, RIDHA - Germania, Slobodan SRDIC - Serbia, Liviu STĂNILĂ - România, Marcelo RAMPAZZO - Brazilia, Mansoure DEGHANI - Iran, Cristian TOPAN - România, Bambang SULYSYTO - Indonezia, Vladimir SEMERENKO - Rusia, Marcelo Oscar LAWRYCZENKO - Argentina, Sergey ERMILOV - Rusia, Amir GEHGHAN - Iran, Benaji NAJI - Maroc, Mahboobeh PAKDEL - Iran, AMORIM - Brazilia, Lagator LUKA - Muntenegru, Erico Junqueira AIRES - Brazilia, Hamza AKIN - Turcia, Seiran CAFERLI - Azerbaijan, Iman Nouri NAJAFI - Iran, Victor Garcia SANJINEZ din Peru, Walter Alvarez TOSCANO - Peru, Alexander BARABANSHCHYCOV din Ucraina, Emad SALEHI - Iran, Aleksandar PETRIKANOVIC - Serbia, Shavkat MUZZAFFAR din Uzbekistan, Oleg LOKTYEV - Ucraina, Askin AYRANCIOGLU - Turcia, Makhmudjon ESHONKULOV - Uzbekistan.

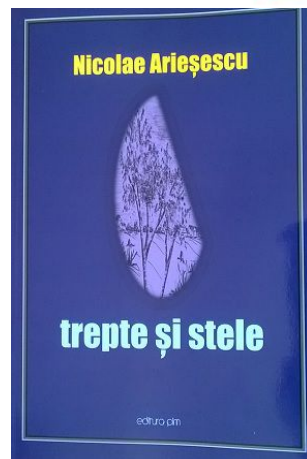
Emilian Marcu,
Tobe mute.
Iași,
Editura Pim, 2014.

Emilian Lican,
Șoaptele destinului.
București,
Editura Națiunea, 2015.

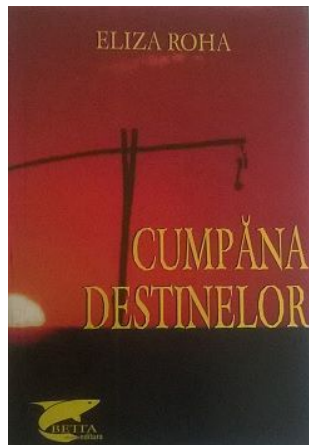
Antologie
Limba noastră eminească.
București,
Editura Națiunea, 2015.

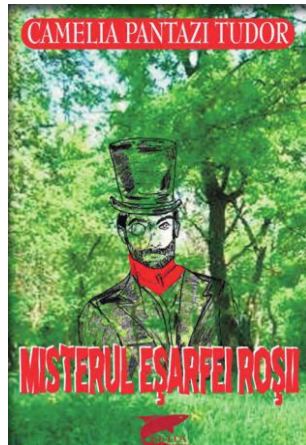
Nicolae Arieșescu
Trepte și stele.
Iași,
Editura Pim, 2015.

Aureliu Goci,
Eliza Roha, polivalența romanului și vocile feminității.
București,
Editura Betta, 2014.

Eliza Roha,
Cumpăna destinelor.
București,
Editura Betta, 2015.

Camelia Pantazi Tudor,
Misterul eșarfei roșii.
București,
Editura Betta, 2015.

Muguri de catifea.
Antologie
București,
Editura Betta, 2015.

Lucia Pătrașcu,
Poeme îmblânzite.
Brăila,
Editura Lucas, 2015.

Poeții în cetate,
Antologie lirică.
Brăila,
Editura Proilavia, 2015.

Balcanica 9,
Antologie.
Brăila,
Editura Proilavia, 2015.

Adelina Pop,
Dumitru Anghel,
Anamorfozele lui Narcis.
Brăila,
Editura Istros, 2015.

Cei 50 de talanți a lui Caesar

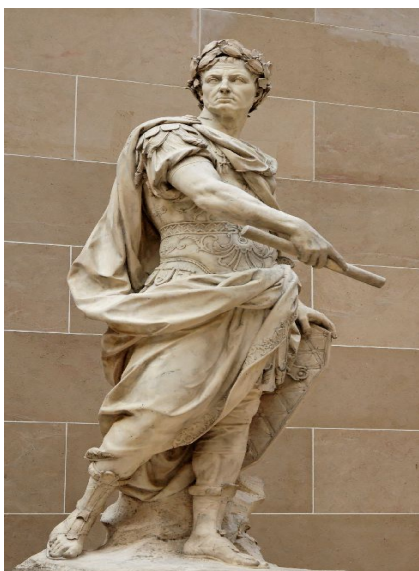
În anul 75 î.Hr., Caius Iulius Caesar (100-44 î.Hr.), dorind să-și aprofundeze cunoștințele oratorice și filosofice sub îndrumarea celebrului retor grec Apollonius Molon, călătorește spre Insula Rhodos, dar cade prizonier unor piraiți cilicieni.

Aceștia vor cere în schimbul eliberării sale suma de 20 de talanți de arginți, însă Caesar, simțindu-se jignit de propunerea lor, începe să se târguiască cu ei, mărinind prețul. *Ieftin mă prețuiți!* - ar fi spus acesta, propunând suma enormă de 50 de talanți, lucru acceptat de piraiți, potrivit lui Suetonius. În consecință, Caesar își trimite însoțitorii pentru a face rost de banii necesari eliberării sale.

Mai mult, în timp ce alții s-ar fi comportat slugarnic, din contră, Caesar, stăpân pe sine, se va simți în anturajul piraiților *ca la el acasă*.

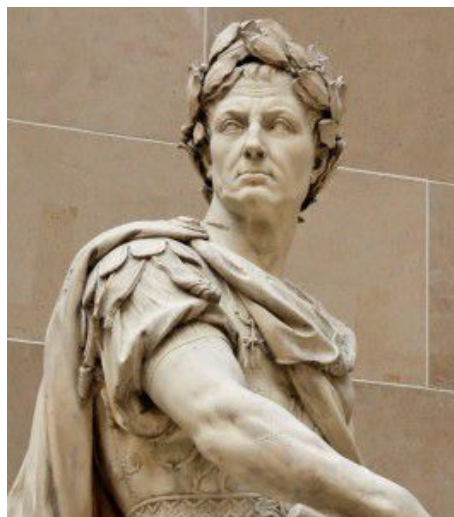
Când se ducea să se culce, romanul le interzicea acestora să facă gălăgie sau să cânte. De asemenea, participa la exercițiile lor de gimnastică, la care se adăuga recitarea unor poeme și discursuri personale.

Curajul fără de margini al lui Caesar se arată și prin faptul că, nefiindu-i apreciate operele, îi numea pe piraiți *barbari și sălbatici*, amenințându-i, în glumă, că în momentul în care se va vedea eliberat, îi va și crucifica.

Zeno HALUPA

Însă piraiții puneau vorbe pe seama caracterului comic al celui în cauză, fără să-și plece urechea la amenințările prizonierului, lucru pe care-l vor plăti foarte scump, și nicidecum în bani, întrucât în mintea avocatului roman, *zarurile fuseseră deja aruncate...*

După 38 de zile însoțitorii aduc suma promisă, iar Caesar este eliberat, conform înțelegerii avute. Dar, profund rănit în orgoliu, cu de la sine putere, mobilizează o mică flotă, îi capturează pe piraiți și-i predă autorităților, atent totuși să-și recapete prejudiciul financiar de la tâlhari.

Problema survine când guvernatorul nu dorește să-i omoare pe piraiți, sperând să primească bani de la ei, ca răscumpărare. Văzând cele întâmplate, Caesar, om energic și decis, pecetluiește el însuși soarta piraiților, ordonând ca aceștia să fie crucificați.

Chiar și așa, el nu uită că nelegiuții s-au comportat frumos cu el cât timp le-a fost ostatic și, dând semn de clemență, în vederea ușurării suferințelor, dispune mai întâi strangularea lor și doar apoi infama crucificare.

Arta și cetatea (IV)

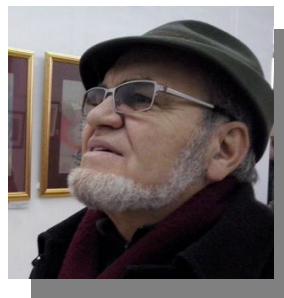
La vremea *naționalizării* din anul 1947 casele Brăilei încă erau pline de astfel de lucrări, casele erau placate cu ceramică sieneză de cea mai bună calitate, dotate cu sobe de ceramică, adevărate bijuterii cromatice și dantelării de basoreliefuri cu lambriuri și parchete din esențe scumpe și valoroase, cu scări interioare din marmură de Carara cu oglinzi de cristal de Murano, cu plafoane aurite pline de basoreliefuri și pictură. Păcat, mulți dintre proprietarii acestor case erau conservatori în sensul imuabilității (ori din teama de a nu greși), nu aduc și ceva nou, nu agreează *realismul*, *impresionismul* ce izbucnea în forță în arta europeană, ei preferă arta oficială (garantată), *academismul anchilozat* și înecat în propriile-i limite, lipsit de orice raportare la lumea reală.

Negustorii- aveau treabă să facă bani – dar nici nu vor să fie asimilați cu clasa de mijloc ori, și mai rău- de aceea își comandau case mari, etajate, înalte, împodobite (zugrăvite în culori de humă), cu plafoane pictate, cu tablouri (litografii, reproduceri, fotografii), cu draperii și obiecte ornamentale, își trimit fetele la pension, băieții la studii prin străinătate, dar ei nu pot fi nici măcar cosmopoliți pentru că doar soțiile lor (gospodine cu școală), mai răsfoiesc ziare și reviste de la Paris, Londra, Roma și tot timpul și-l petrec acumulând cunoștințe, sentimente *frumoase, de bine* că așa-i sta în caracter unei femei din lumea bună și că era de *bonton*.

Negustorul judeca totul prin prisma câștigului pecuniar (nu exista câștig spiritual, aia- acolo la biserică unde ca bun creștin face danii și gata), doar aceasta să fie cauza care l-a făcut pe Panait Istrati să exclaim: *Brăila oraș cumplit de negustori!*

Legat de cerere se dezvoltă o puternică industrie a feroneriei, șantierelor navale de construcție și reparat nave, nevoia de unelte, de scule, de materiale feroase face să înflorească de timpuriu atelierele specializate, laminoare, fabrici de cuie, sârmă, nituri, potcovării, fierării universale ori celebra *Căruță brăileană* ce suna din talgerele osiilor sale până hăt dincolo de Codrul Vlăsiei și dealurile Hușiului ori prin nisipurile și grohotișurile Irakului și Iranului.

Brăila devine o adevărată expoziție în aer liber a feroneriei artistice, nu numai prin grilajele, gardurilor, dar și grilaje pentru uși, ferestre, cornișe, lampadare, stâlpi de iluminat - stradale, portuare, elemente decorative pentru nave, trăsuri, mobile, tâmplărie, capace de canalizare,

Hugo MĂRĂCINEANU

lucrări funerare, într-o trecere pe străzile cetății poți să parcurgi istoria feroneriei de la clasic, *romantic, baroc, rococo, neoclasic* la *art-nouveau*. Remarcând dantelăriile balcoanelor, ale gardurilor ale celor câteva fațade puternic ornate cu fier forjat, conducerea Academiei de Artă de la București propunea Primăriei Brăila- prin anii 1996-'98, deschiderea (ori mutarea facultății de prelucrare a fierului la Brăila. Aveau nevoie de un sediu, primăria a zis *da*. Și *da* a rămas!! N-avem sediu.

Tot *Brăila oraș cumplit de negustori?! și* iată că la Galați funcționează Facultatea de Pictură la Universitatea *Dunărea de Jos!*

Multitudinea și varietatea decorațiunilor de pe fațadele clădirilor (acest stil eclectic), care dau un aer de oraș european, ne face să presupunem că au existat puternice ateliere în care se produceau aceste ornamente, este imposibil să se fi importat această cantitate de basoreliefuri, statui adosate, pilaștri ornamentați, scafe ornamentate, monograme și simboluri în relief (personalizate, unicate), executate în tehnica stucului, dar și din lut ars (există fațade unde piatra s-a măcinat de timp iar loessul brăilean, ars, devenit vitros, este aproape intact).

Deci, existau meșteri ce modelau, produceau volume artistice florale, geometrice, dar, și portrete - efigie, medalioane și busturi în rombost (le vedem și azi pe fațadele ce au scăpat de demolare ori de avântul stilului termopan și var lavabil).

Existau adevărați sculptori ce modelau, turnau negative, scoteau tipare apoi turnau stuc, fontă, bronz, argint, aur- ei lucrau la comandă urmând probabil desenele arhitectului ori respectând gustul și voința *onor clienței*- nu putem ști dacă aveau pretenții că sunt *artiști* așa cum numai fotografii și *șantezele* se reclamau a fi la vremea aceea.

Faptul că pentru comenzile Primăriei *comunei Brăila* se apelează la sculptori din afară pentru *Monument* pentru *Traian*, pentru *Fântâna* din Piața Sfinții Arhangheli, nu este un argument forte în a afirma cu tărie că nu existau sculptori în Eldorado-ul brăilean.

Veșmântul și podoabele din zona istorică a Brăilei de la daci și până în prezent. Perioada dacică

În această perioadă, Brăila a fost marcată de influențe. Ele au fost introduse atât de negustorii greci cât și de cei romani, Brăila fiind înconjurată de zone cucerite și administrate de Roma. Descoperirile datate din secolele al IV-lea și al III-lea î. e. n. din zonele: Brăilița, Comuna Spiru Haret, cartierul Lacul Dulce care constau în: amfore grecești, urne, fragmente de ceramică, chiar și o monedă grecească de argint aurit originară din Thassos, atestă faptul că populația geto-dacă de pe teritoriul Brăilei avea legături cu lumea greacă.

În schimbul mărfurilor ca: vase împodobite, amfore cu ulei, țesături fine și obiecte de podoabă (oglinzi, mărgelile), dacii le ofereau grecilor: cereale, piei de vită, lână, carne sărată, unt și pește în special sturioni sărați. Datorită accesului la Dunăre, calea principală a comerțului extern, starea economică a dacilor din zona *Brăilei*, a cunoscut un real progres, astfel încât au recurs la a-și bate chiar și monedă proprie cu componentă de metal prețios. În ceea ce privește uneltele, armele, obiectele de gospodărie, podoabele și îmbrăcămintea, dacii și le realizau singuri din materiile prime pe care le aveau din plin.

Litografia lui Albert Kretschmer (1825-1891) prezentată în josul paginii, relevă, conform viziunilor cercetătorilor germani de la sfârșitul secolului al XIX-lea în domeniul costumelor tradiționale, veșmintele dacilor. Litografia prezintă personaje atât din clasa socială săracă – *comați*, cât și din clasa socială bogată – *pileati*. Pornind din stânga, primul, reprezintă un rege dac, iar următorul este un războinic cu scut și șica (un pumnal cu lama ușor încovoiată) ce poartă stindardul armatei dacilor denumit *Draco* sau *Dracon*. Stindardul întruchipa un *cap de lup* cu gura deschisă, din bronz sau argint ce se continua cu un corp de balaur, din material textil sau piele. Acesta se umfla în bătaia vântului și producea un sunet puternic, ce avea ca scop încurajarea dacilor și îngrozirea dușmanilor și a cailor lor. Ca în orice comunitate, veșmintele dacilor se diferențiau în funcție de anotimp, evenimente, vârsta, sex, ocupații.

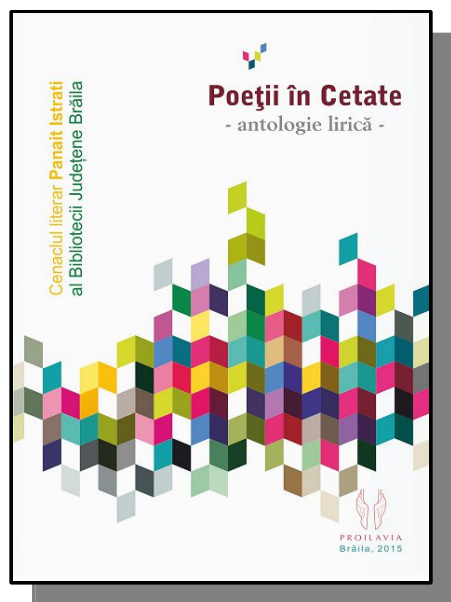
Ioana GRIGORE

Căciulile dacilor, numite *pileus* erau confecționate din material subțire pe timp de vară și din blană de animal pe timp de iarnă. Ea făcea diferența între clasele sociale, deoarece o purtau numai cei bogați-*pileati*, adică aristocrații-*tarabostes* și războinicii, în timp ce săracii-*comați* nu purtau nimic. Îmbrăcămintea era țesută din lână, în, cânepă sau din piei de animale în timpul iernii. Bărbații purtau o cămașă lungă cu mâneci lungi, de tip tunică, albă și pantaloni lungi realizați din pânză sau postav din lână. Peste cămașă bărbații purtau un brâu lung, din lână de *culoare roșie*, sau chimir din piele cu compartiment la interior, înfrumusețat cu ținte din bronz la exterior. Iarna se purtau pieptare, mantii din postav prinse cu agrafă sau cojoace din blană de oaie.

Veșmintele femeilor erau compuse în general dintr-o cămașă de pânză, fustă și o piesă țesută din lână cu ornamentație mai simplă sau mai complicată, care acoperea partea din față a corpului, aceasta transformându-se ulterior în ceea ce denumim azi *fotă, vâlnic, catrință, opreg*. Ele purtau pe cap maramă, năframe sau cununi. Portul femeilor era dominat de culoarea albă a țesăturilor de in, cânepă și lână, peste care se adăugau alte piese vestimentare decorate cu o paletă formată din pigmenți organici, obținuți din plante și minerale. Referitor la încălțăminte, ele au rămas în portul popular până astăzi sub numele de *opinci*. Erau realizate din piele cu legături denumite *nojite* ce reprezentau șnururi subțiri, tot din piele. În locul ciorapilor, dacii foloseau bucăți lungi și dreptunghiulare din pânză, cu care înveleau piciorul și pe care astăzi le știm sub numele de *obieie*. Vestimentația și multe dintre obiceiurile stilului de viață ale dacilor, au fost transmise ca moștenire, mai departe în portul popular și tradițiile românești și le putem observa chiar și în ziua de astăzi.

Poeții în cetate - o antologie a Cenaclului Panait Istrati a Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila

Cenaclul Panait Istrati al Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila este un puternic punct de cultură al orașului. Aici se întâlnesc în ultima vineri a fiecărei luni, în sala Fănuș Neagu a bibliotecii, cei care iubesc literatura.

Dan Bistricean împreună cu Aurel Furtună, secretarul cenaclului, au întocmit o antologie a creațiilor membrilor. Așa cum recunoaște în prefață Dan Bistricean cei doi au fost surprinși când au primit numai poezii. Chiar și unii scriitori consacrați ca prozatori au dorit să fie prezenți cu poezie așa că antologia s-a transformat în *Poeții în cetate*.

Volumul de 112 pagini a apărut la editura bibliotecii brăilene – Proilavia. Sunt cuprinși 21 de autori, fiecare având o scurtă prezentare și câte cinci poezii.

Aceștia sunt în ordine alfabetică – Constanța Abălașei – Donosă, Virgil Andronescu, Valentina Balaban, Dan Bistricean, Maria Cogălniceanu, Păun Condrut, Violeta Craiu, Luminița Dascălu, Armanda Filipine, Aurel Furtună, Alexandru Halupa, Dragoș Ionescu, Vasile Mandric, Hugo Mărcăineanu, Angela Moscu Deacu, Lucia Pătrașcu, Valentin Popa, Tudorița Târniță, Alexandru Costin Tudor, Ion Marin Jăru și Mihai Vintilă.

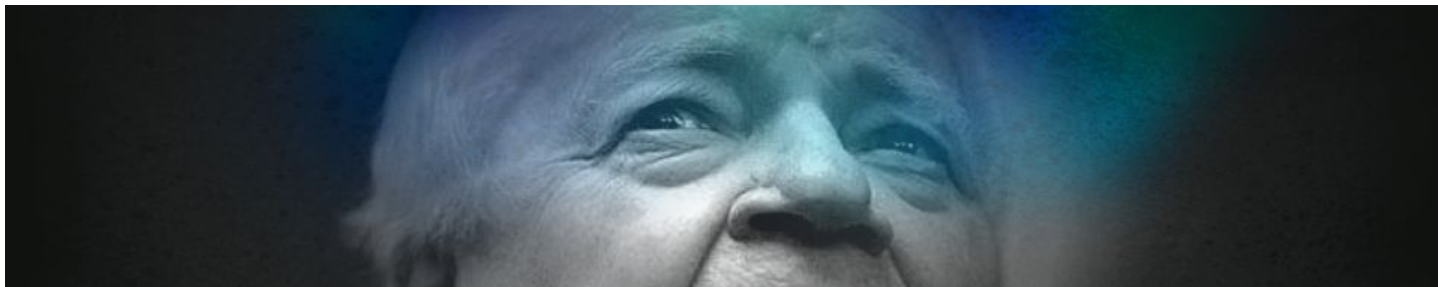
Mihai VINTILĂ

Tot Dan Bistricean recunoaște în *Argument*-ul care deschide volumul că *între autorii brăileni se regăsesc nume aparținând unor generații diferite, nume cu vechime și forță în literatura contemporană și nume care abia acum bat la porțile afirmării, pentru care prezenta antologie este un prim pas în această direcție.*

El concluzionează corect că *Poeții în cetate* este o lucrare ce apare într-un moment de sete pe piața editorială locală, un act cultural care acoperă (...) un gol și un gest exemplar pentru ceilalți actori culturali ai orașului dispuși să investească în valorizarea potențialului real din spațiul spiritual al Dunării de Jos.

Dumitru Anghel, Ioan Munteanu, Gheorghe Lupașcu și Dragoș Adrian Neagu în momentul lansării volumului

Concursul Național de Proză Scurtă Fănuș Neagu, Brăila, ediția I-ai, 2015

Prințul metaforei. Un OM al Marelui Bărăgan

Se spune că la naștere primim de la Divinitate, câte-o foaie de parcurs prin viață cu antetul om. Oare câți dintre noi, la final, putem să o semnăm om?

Totuși eu cunosc un om pe nume Fănuș Neagu, supranumit Prințul Metaforei, care glumea spunând că prima lui greșală a fost că s-a născut viu și a fost aruncat în Oceanul vieții fără să știe să înoate.

El, și alți iluștri contemporani au coborât povestea de pe plaiuri mioritice, cu pădurari și ciobani, în Marele Bărăgan, tărâm de mituri și legende, pe care Prințul Metaforei ni le-a lăsat în povești nemuritoare.

Marele Bărăgan a fost pentru el un miracol, pentru că altfel nu putea numai el să spună: *Bărăganul este un cer purtat pe umeri de zei. Prin Bărăgan trece osia lumii, Bărăganul este poate cea mai lungă călătorie a unui gând, Bărăganul este o țară fără popas, acolo unde vin veacurile să moară...E poarta de intrare în eternitate.*

Mituri, legende, metaforă, poveste. Cu toate, Prințul a semnat la final, foaia de parcurs în viață cu om!

Alina-Violeta
ALEXANDRU

N-a încetat să scrie nici când suferind se afla pe patul de spital și când n-a mai putut, a dictat fiicei sale Anita, ultimele gânduri despre oameni și viață. Privind cu atenție titlul volumului sincer, n-am înțeles chiar sensul... *Biblic*, vizionar al vremurilor care vor veni după noi: *Apus de Europă, răsărit de Asie*?!

A iubit ca un ...*Mare Nebun*, Brăila, Dunărea. Dar și brăilenii și nu numai: îi vor omagia viața și opera cu poveștile nemuritoare, care ni le-a dăruit și cu ele, din generație în generație, îl vom face nemuritor!

Pentru mine Mihai Eminescu este *Luceafărul* poeziei, iar Fănuș Neagu *Prințul metaforei* meșteșugită cu mult har în poveste..

Deci, Prințule, acolo unde te afli, nu vei fi niciodată singur, vei fi mereu în gândurile noastre cu poveștile tale nemuritoare.

Pe curând, Prințule!

Bărăganul este un cer purtat pe umeri de zei

Ion BĂLAN

Marele Bărăgan este poate cea mai lungă călătorie a unui gând. Este poarta de intrare a veacurilor în eternitate. Cine putea spune toate acestea? Un alt Mare Nebun, doar Fănuș Neagu *Prințul Metaforei*! Pe patul de spital a continuat să scrie la ultimul volum., când n-a mai putut a dictat Anitei fiica lui. Știți cum se numește volumul? *Apus de Europă, răsărit de Asie*. Nu-i o proorocie biblică, ci o realitate pe care Fănuș Neagu o spune în gura mare.

Fănuș, *Prințul Metaforei*, n-a murit. A plecat pentru un timp în Ceruri. Și dacă n-am mai putut să-i dăm viață, să-l facem nemuritor în sufletele noastre de brăileni și de români. La revedere, Prințule, pentru că împreună cu Anita și cu cei care te-au iubit, ne vom întâlni mereu, cu ocazia altor comemorări, pentru a-ți aduce omagiul nostru de brăileni. Alina o brăileancă mică.

Recenzie

Luminile Dunării de Marin CIORANU

Dumitru ANGHEL

Volumul de versuri *Luminile Dunării*, Editura Proilavia, Brăila, 2014, 110 pagini, semnat de scriitorul Marin Cioranu, adună 180 de poezii în metrică modernă, în afara oricăror restricții prozodice; poeme scurte, cam câte două pe o pagină de carte – format scurt – pe o singură, obsedantă *linie melodică* lirică: un univers poetic la parametrii unei parcurgeri temporale, cu doar... *accidentale* ieșiri dintr-un alt decor... Fără nicio altă alternativă decât cea a Marelui Timp, alcătuit din *frânturi* de Istorie și din ipostaze umane: iubire, zbucium sufletesc, dragoste de glia străbună, sufocată de un... patriotism ușor desuet, existențialism în doze homeopatice, marcate de recesiuni dezolante și o întreagă tevatură mistică, între alcov duhovnicesc și *revolte* atee, cu descumpăniri de tot felul sau sub presiunea unei independențe spirituale convingătoare.

Este evident însă un parcurs de creație literară, pe care domnul Marin Cioranu și-a asumat-o într-un registru stilistic generos în cele 15 cărți publicate, cinci de proză și zece de poezie, de la debutul editorial cu *Taina unei femei*, roman, Editura Porto-Franco, 1995; *Cu fața spre soare*, poezii, Editura Libertatea, 1996; *O corabie cu cântec*, poezii, 1998; *Îngerul de noapte*, poezie, Editura Enos, 2002; *Șoapte în oglindă*, poezie, Editura Opinia, 2003; *Caseta cu surprize*, poezie, Editura Enos, 2002; *Lacrimă de rob*, poezie, Editura Danubiu, 2004; *Memoria, cuib de iubire*, poezie, Editura Danubiu, 2005; *Trădat în iubire*, roman; *Singurătatea în oglindă*, poezie, ambele volume la Editura Opinia, 2006; *Lumea din care vin*, proză scurtă și *Zâmbetul din lacrimi se naște*, poezie, ambele volume la Editura Opinia, 2008; *O privighetoare cu chip de fată*, schițe și povestiri pentru copii și tineret, 2010; *Ultima șoaptă*, poezie, Editura Proilavia, 2011; *Strigătul Laurei a fost auzit*, roman, Editura Proilavia, 2013.

Volumul de versuri *Luminile Dunării* este alcătuit, așa cum afirmam mai sus, din 180 de poeme, care n-au nicio legătură cu bătrânul Danubius în afară de titlu și nici nu beneficiază de vreo organizare tematică din partea editurii, așa că recenzia mea va fi una de-o... firească *dezordine organizată*(!?), pe măsura descoperirii... *ideilor și sentimentelor* care au bântuit sufletul poetului și, din aceste motive, îmi asum o posibilă și scuzabilă eroare de discernământ analitic ori de vulnerabile judecăți și afirmații, în ciuda codului meu de conduită profesional-critică...

Ceea ce pot afirma, după o lectură de prim contact, este că poezia domnului Marin Cioranu este... eterică, supusă unei presiuni sentimentale din care parcă ar lipsi controlul, capacitatea de a canaliza fluxul liric spre o motivație, un impuls, o finalitate, într-un amestec de cauzalități, deopotrivă reale și simbolice: *Vreau să-mi găsesc o cărăruie / printre aștri, / printre gloanțele războiului / care nu se mai termină / niciodată, / să pot ajunge acolo...* (*Din umbră*, p. 33). Poetul își asumă nonșalant orice posibilă ipostază... socială, civică, artistică, în nume personal, dar nu acceptă responsabilități din considerente de prudență sau... de teamă: *Peste noi nu se mai face / primăvară - / Cântecul a amuțit în cer / Și nimeni nu a văzut / când a plecat...* (*Zâmbetul*, p. 34).

Are chiar și... revolte de tip proletar, cu accente de condamnare a inegalităților sociale, în maniera poeziei proletcultiste a anilor '50 din secolul trecut, promovată de poetul Al. Toma, ușor naiv, într-un joc de umbre și lumini, ca o indigestie estetică, perimată: *În loc de trei vile, / trei mașini de lux / și o piscină, / eu am numai / un roman / în care mi-a încăput / toată planeta* (*A fi sărac*, p. 39).

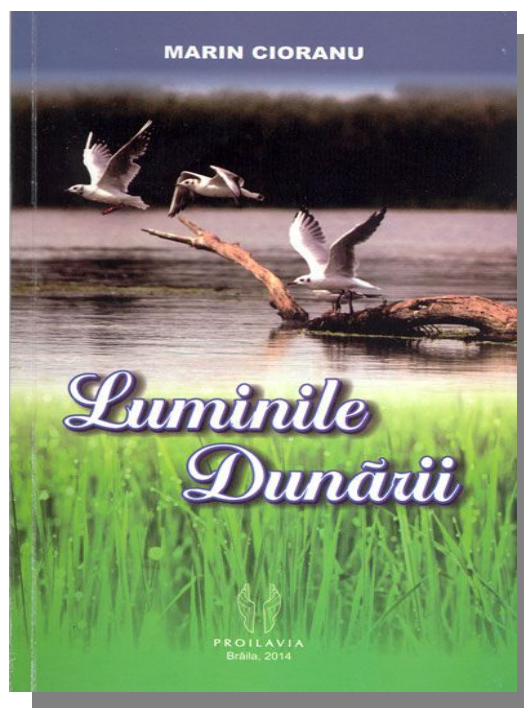
(urmare din p.16)

Există, deopotrivă, atâta neliniște, și incertitudine, și negativism dilematic: *Eu sunt al tău, / ție ți-a furat inima / Dumnezeu / pentru a sădi / În grădina luminii (Prin noapte, p. 42)*, încât nici măcar pravoslavnica și liniștitoarea dogmă creștină nu-l convinge: *Să ajungi la rana / ce pare un răsărit, / trebuie să te duci înlăuntru / adânc foarte adânc, / până vei da de o ființă albă / care zâmbește la tine (Durerea, p. 42)*.

Sau elegiace, ca-ntr-o *Nocturnă* de Fr. Chopin: *Dacă vrei / să mă vezi / cum arăt plângând, / trage sertarul / și uită-te în sufletul meu (Troenit, p. 44)*; în acordurile unui *portret-damnat* și ca un sindrom al ratării, dar revine cu cosmetizări meșteșugite: *Eu vin la tine / numai noaptea / noaptea mă vede / numai Dumnezeu (La tine, p. 45)*; o erotică... în disperare, în lipsa unui dialog și a nevoii de a convinge: *Eu sunt idolul tău - / de-o viață mă cauți (Aura, p. 51)*. Există o obsesie lirică a... oglinzii în mai toate cărțile poetului Marin Cioranu ca o reflectare a unor neșanșe, încrâncenate dizarmonii, a lipsei de dialog, cu sine și cu lumea din jur: *În mine / zace cineva / ... / Apoi am simțit / cum se zbătea / să scoată capul / singur în lumină (Se zbătea, p. 53)*; o tristețe fără margini, anulată prudent de doar un... click de echilibru: *În traista mea / de o mie de ani / se zbate un pui golaș / să mă mângâie / cu aripile... (Așteptând, p. 54)*.

Impresia dominantă pe care mi-o asum ca pe o posibilă eroare, ar fi că poezia din volumul *Luminile Dunării* este intelectualizată în exces, pe niște parametri nostalgici și artificializați cu o ritualică tulburătoare: *Din tristețea mea / florile ies / de parcă aș fi un mormânt / ... / Dar florile ies, tot mai vii din mine, / de parcă ar vrea să vorbească / despre depărtările știute (Inele, p. 68)*.

O astfel de poezie, strict meditativă, cu incantații elegiace de resemnare, sugerează patetic un tragism izbucnit din existența obișnuită: *Pe țarm / se mai plimbă și acum, / pasărea mea, / care mă veghează / când intram în noapte / ... / la ultima lacrimă / ca un salut / dintr-o privire oarbă (Acum, p. 75)*.

Un existențialism împins spre resemnare, dintr-o biografie ideatică, cu trepte abrupte, dar și cu piscuri optimiste, se desprinde dintr-o lirică spiritualizată și un canon inițiativ: *În scrierile mele / urcând și coborând, / târziu am dat de un punct / în care am văzut marea, / unde mă aștepta / cineva... să mă ia / ... / În timp ce umerii îmi plângeau (Vremea, p. 77)*.

Și, spre sfârșitul volumului, o singură și necesară trimitere spre Dunăre, fluviul-reper sentimental, nevoia de a accede spre altceva, chiar spre Marea cea mare, deși aceeași undă nostalgică bântuie sufletul poetului Marin Cioranu, incapabil să-și găsească echilibrul: *Înotând pe Dunăre / am prins din urmă / o lebădă / cu aripile smulse / .. / Am ocrotit-o în casa mea, / până și-a deschis aripile / ca o umbrelă / și când i-am dat drumul - / a grăbit să intre în unghiul / de zbor, spre țările calde (Lebăda, p. 104)*.

Luminile Dunării, o carte de poezie în acorduri de Ivanovici sau Strauss, despre sentimente nestatornice și nevoia de altceva, concret sau ireal, posibil sau fantastic, dar cu dorința de împlinire, deși mereu în impas, ca un carusel al idealurilor răsărite dinspre Estul speranței.

Atenție cu Adevărul pe scările mici!

Mihai Vintilă – Adevăruri mari scrise cu litere mici, Siliștea, Ed.InfoEst, 2015

Poetul despre care spuneam că a inventat, într-un fel, îndatorat fiind jurnalismului, editorialul *haiku* ca specie lirică, Mihai Vintilă, revine cu o aceeași obsesie pentru felul în care putem sau nu spune adevărul...

Aparent, formei i se dă prioritate în raport cu substanța, autocritica aducându-și o contribuție la această punere în abis care este forma de artă practică momentan, exagerând mai mult sau mai puțin, de către M.Vintilă. O punere în neant, dacă ne luăm după conținutul poemului *Coborârea în abis*, unde se forțează limitele limbajului: *Nu sunt poate poet/ N-am fost și nu voi fi/ Numai că uneori mă rod cuvintele/ Și mușcătura lor devine sânge/ Și mișcă-n vene cu putere/ Ajunge-n creier și supune/ Voința de-a nu fi./ din ne-poet, ne-fost,/ M-am transformat/ Și versul învăluit în mine/ Respiră, bea,/ Degetele tremură-n scris/ Și gândul meu coboară-n abis/ Poet de zi,/ Ne-fost de vis. (p.9)*

Ne-fostul de vis îndrăznește interesant să inventeze altfel de oglinzi: *Resturi de vieți/ Zac aruncate/ Și umbrele timpului pândesc/ Să facă în ele case/ Cu ziduri de suflete/ ferestre de vise/ Fundații de vreme.../ Uitate./ Așa roase, găuroase/ Îmbrăcau clipe/ Ce-au fost odată/ În toate.*

Mihai Vintilă nu este un seducător al poeziei și nici nu vrea, probabil, aceasta. El vrea ca actul creației să fie simplu, nu neapărat anti-calofil, dar nu *frumusește de dragul frumuseții*, să ajungă *Dincolo de aparențe*, după cum i se intitulează un poem (p.11). Apelează la suflet (chiar se și operează pe acesta, p.15, deși, surpriză, sufletul i se ascunde într-un fel oarecare) în negocierile cu doamna rațiune, recunoscându-și ființa furtunoasă, activă... Cu ochii la soare, descoperă... *pete de suflet: Gândul bun/ Zboară prin fire/ De neuroni obosiți/ Când adevărurile mari/ Pot fi scrise cu litere mici* (p.17), leit motivul devenind obsedant...

A.G. SECARĂ

Este parcă mai atent la vocea inspirației, dacă nu a muzei: *Tot ce ai uitat în noapte/ revine parcă-n șoapte* (p.13). Refugiat acolo unde cerul/ *S-a sprijinit/ Să nu cadă*, este, poate, la un pas să devină un neo-cinic, dacă nu chiar un neo-avangardist (cartea este ilustrată de lucrări ale unui cubist, Juan Gris): *Un câine lătra la lună/ Să vină mai aproape/ pentru a putea vedea/ urmele pașilor mei/ Pe care i-a adulmecat/ Atunci când sufletul/ Hoinărea/ Pentru a găsi/ Câinele* *Revolta sa scriptică poate veni și de la... observații precum: Am văzut oameni mari/ Ce amăgeau poezia/ Am urmărit consacrați/ Ce preamăresc prostia... (p.31)*

Probabil esențializarea dusă la extrem nu-i va ușura apropierea cititorului, dar poate nu acesta este scopul! Oarecum, poezia sa este precum iepurele speriat din *Ideea de real: Plutește-n ireal/ Dincolo de universuri* (p.38). Literare, critice... Totuși, când duhurile lemnurilor se ridică în nopți de iarnă, se mai amintește și de speranță (p.40)... Poate sosește și *destinul de luptă/ pentru a începe/ să fii om...*

(urmare din p.18)

Oricum, cum spuneam și altădată, ludicul este important pentru arta poetică a lui Mihai Vintilă: *Mi-am ascuțit creioanele/ Și le-am făcut mici/ Atât de mici/ Că le-am putut aduna/ pe toate într-o lamă de ras.// Am început apoi/ Să răzuiesc literatura/ Bărbilor prea dese/ Și-n tăietura mea,/ imagine a realității,/ S-au înmulțit petele de sânge.* Este un fragment din poemul *Mici lame de ras*, care se termină (p.46) prin *Amuzat, am continuat...*

Pe noi poate să ne amuze sau nu scrierile sale în care *totul e pulbere de adevăr*, poți chibița lângă jocul său de-a șotronul vieții cu pulberea sus numită, cartea sa poate fi luată ca o schiță a realității care încearcă să ne convingă că paradisul e dincolo de litere, amintindu-ne că o cădere în păcat întotdeauna este dată de mușcătura vorbelor spuse sau nu, conform poemului *Esențe* (p.64).

Pisica sa este uneori la fel de convingătoare prin simplitatea sa, conform poemului *Simplu* (p.65). Și aici nu sunt deloc malițios.

Experimentul său liric chiar trezește curiozitatea și are toate șansele să traseze un drum nou, greu de descris ori de ghicit: *Învârt între degete/ Ultimele litere/ Înainte ca ele să moară./ le-am folosit, le-am umilit,/ Când sus au fost și apoi în jos./ Cu ele am bătut țăruii/ Cu ele am cioplit din idoli...* (p.73)

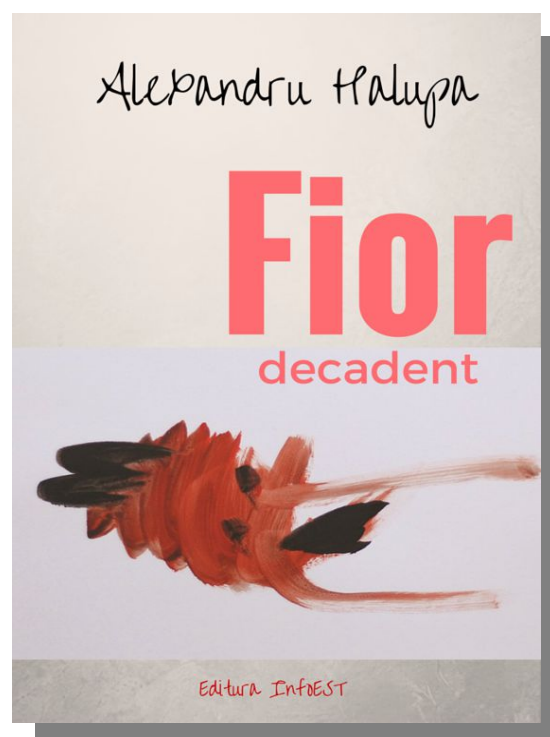
Despre pericolele acestui drum poate nici nu mai este necesar să spunem ceva. După cum observă și M. Vintilă, făcând pași într-o anumită direcție în acest deșert imens al potențialității, urmele pot dispărea. A se vedea *Urme*, p.72: *Înainte urmele mele erau simple/ Mici și dese/ De om împiedicat de viață./ Acum observ că/ Dispar după fiecare pas.*

Dar se pare că au început niște negocieri dure cu Timpul (p.74), *la colț de Bărăgan*, ascultând Siretul. *Acolo, fluturii înving cuiele, dar nu se știe cu ce preț în lumea asta/ a minciunii ambalate*, acestea fiind, totuși, ultimele cuvinte ale cărții scrise de un camusian străin, rătăcit în Siliștea Brăilei.

Fior decadent de Alexandru HALUPA

Editura InfoEST publică un nou volum de versuri. Alexandru HALUPA, membru al Mișcării *Litera13*, vine în fața publicului cu, poate, cel mai bun volum al său de poezie de până acum.

Alexandru HALUPA,
Fior decadent,
76 pagini, format A5,
Siliștea, Editura InfoEST, 2015.

Evenimente culturale brăilene, iulie – septembrie 2015
Mihai VINTILĂ

Un eveniment : Perpessicius. *Cronici radiofonice 1929-1947*, Editura Casa Radio, București, 2015. Această apariție monumentală în Colecția *Biblioteca Radio* reprezintă restituirea integrală a operei lui Perpessicius, primul cronicar literar al Radioului: peste 700 de apariții editoriale consemnate la microfon! Înregistrările au fost făcute la Radio România și difuzate între 1959-1971. • Ediția jubiliară a X-a a Festivalului Internațional de Canto *Hariclea Darclee*, a reunit în perioada 28 iulie - 9 august, la Brăila, 184 de tinere talente din întreaga lume. • Colegul nostru A.G. Secară a început o rubrică de critică literară în revista *Contemporanul*. Mult succes! • Felicitări Georgiane Tudor și lui Zeno Halupa pentru includerea lor în antologia *Muguri de catifea* apărută la Editura *Betta* din București • Vasile Mandric a lansat volumul *Sonete* apărut la Editura Istros a Muzeului Brăilei prilej cu care am avut posibilitatea de a prezenta receptarea autorului în revistele literare • *Festivalul Poeților din Balcani* din septembrie a fost o bună platformă de afirmare a creațiilor membrilor *Mișcării Litera 13*. Mai multe informații găsiți în materialele din revistă • Felicitări scriitorului Vergil Matei pentru premiul I-ai la secțiunea *carte de reportaj* primit la concursul *Vrancea literară* de la Panciu.

Tobe mute – Emilian Marcu
Mihai VINTILĂ

Un roman care să vorbească despre un lagăr rusesc așa cum vorbește Emilian Marcu în *Tobe mute* nu credem să mai fi fost până la dumnealui în literatură română. Avem o mică istorie unde faptele cele mai mărunte sunt întoarse pe toate fețele, unde libertatea este o idee care până la urmă se transformă în fapt.

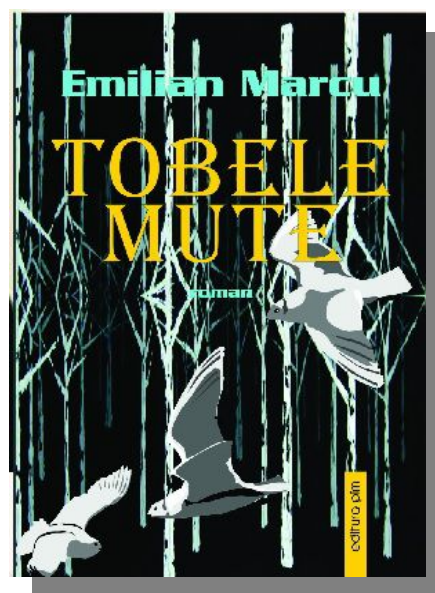
Cunoaștem viața dintr-o colonie rusească aflată în apropierea unui oraș - port pe malul unui fluviu din îndepărtata Siberie. Nu putem localiza exact geografic unde se află acest lagăr dar tocmai această lipsă de exactitate ne duce cu gândul la unul obișnuit cum au fost atâtea. Avem aici o colonie de muncă unde de pe cuprinsul marelui stat sovietic sunt aruncate destine. Pentru cei condamnați viața este grea, cu problemele de munca zilnică, de defrișare a unei păduri sau de asigurare a celor necesare traiului.

Povestea conturează caractere aspre. Sunt urmăriti șeful lagărului Aliluievici cu soția, femeile din comunitate și, poate, cel mai interesant un tânăr care s-a născut prizonier Ion Alnimănuși ba chiar și bișnițarul locului, profitorul perpetuu, Trifonov. Caracterele sunt bine conturate, complexe, cu puterile și slăbiciunile lor.

Viața reușește să intre în normal oriunde chiar și într-un lagăr. Timpul se scurge și zilele se împuținează, iar cei care mai reușesc să supraviețuiască nu mai au nici o speranță.

În acest univers sumbru eliberarea vine ca un sfârșit de lume. Singurul care nu vede această oportunitate este tocmai Ion Alnimănuși care nu cunoscuse decât acest mediu. Împreună cu soția sa Alia, întemeiază o familie și va pune în fața vechiului lagăr bazele unui nou sat, liber, care să folosească toate oportunitățile locului - lemnul, peștii, pământul.

Tobe mute nu este un roman liniar. Este construit pe paliere de realități, iar uneori chiar fantasticul se amestecă. Zgomotul tobelor revine ca un liant în cadrul romanului pentru a fi parcă legătura dintre un imaginar plin de simboluri și un real dur. Peste toate, mereu când este mai greu, vine ideea Maicii Rusii. Un roman generos scris în stilul marilor clasici ruși.

 Emilian Marcu, *Tobe mute*. Editura Pim, Iași, 2014

Pietrele mult grăitoare

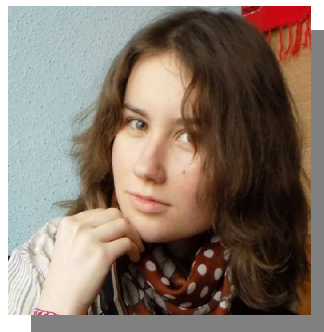
Un oraș îl cunoști după impresia pe care ți-o lasă oamenii și casele. Brăila este un oraș bătrân. Pe stradă vezi doar copii foarte mici și bătrâni, tinerii care dau suflul unui oraș sunt plecați la facultate, cei mai mulți cu gândul de a nu se mai întoarce.

De la oamenii de acum nu poți afla foarte multe, sunt doar o umbră a celor de altădată și trăiesc cu nostalgie în anonimat, cei care ies în evidență cu proiecte aberante și înjositoare pentru viitoarea *capitală europeană* nu sunt reprezentativi.

Rămân, așadar, casele. Ei bine! Ignorând starea jalnică a majorității, clădirile vechi ale Brăilei sunt cele care rămân în memoria turiștilor pentru că poartă în crăpăturile lor poveștile nespuse ale unei alte lumi zugrăvite exemplar de Panait Istrati și Fănuș Neagu.

Necunoașterea universului întemnitat în crăpăturile zidurilor din Centrul Vechi și de pe bulevarde este sărăcie, pustietate, stepă sufletească. Numai privindu-le auzi strigătul poveștilor din piatră care stau să se reverse peste cel vrednic să le primească. Cei doi scriitori brăileni ne-au creionat o lume magică de haiduci, hoți de cai, pescari, oameni cu suflet de aur care știu să deslușească suflarea vântului și să o ducă mai departe, oameni curajoși în bunătate care au trăit autentic cu noblete ascultându-și inima. Pitorescul este domeniul lui Istrati, *Misticul* al lui Fănuș Neagu.

Georgiana TUDOR

Din *Chira Chiralina*, *Codin*, *Mos Anghel* și *Viata lui Adrian Zografi*, se naste o Brăilă poznașă, un loc de baștină al inimilor năvalnice. Oamenii se chinuie să trăiască, dar nu uită să se bucure de viață, sunt romantici, se avântă în pasiuni puternice, au un sistem de valori în care patronează prietenia, străduțele mahalalei au același farmec pe care îl are stațiunea Lacul Sărat cu vindecările sale miraculoase.

Spiritul călător al autorului vede pretutindeni lumea prin ochiul Brăilei care rămâne în inima sa. Pe străduțele ei, de la salahori, brutari, soldați, cerșetori, haiduci, hoți, criminali, pierde-vară și oameni cumiți a învățat tot ce se putea învăța. A coborât în abjecția umană și a revenit neatins, acesta este miracolul pe care i l-a oferit călirea în apele amestecate ale Dunării.

Îngerul a strigat, Frumosi nebuni ai marilor orase, Povestirile din Balcania o încarcă pe Brăila dintâi cu seva legendelor și a unui grai dunărean specific Bărăganului. Obiceiurile se contopesc într-un delir al cuvântului ce aparține unor inițiati care cunosc tainele locurilor, care se hrănesc din poveste, din imagine, din zvâcnirile unei inimi lăsată pradă farmecelor. Este o lume care se transformă și trăiește în mit ca să supraviețuiască reușind să se conserve astfel.

Brăila tuturor neamurilor, topos de confluență al civilizațiilor balcanice, colecționând exemplare din toate zonele României, ajunge să fie un spațiu fără limită, un pământ al nimănui și al tuturor, al vechimii, al Dunării, al unei spiritualități omogene hipersensibile la semnele nepătrunsului, fără graniță între realitate și ficțiune cu o bogăție a preaplinului, cu un orgoliu nesățios al supraviețuirii.

Casele au păstrat toată gloria romanelor și povestirilor! De ce nu ar face-o și oamenii?

Doina BARCA

Dansul stelelor

Sfințite candelabre ale nopții
 Stelele de jar în jocul lor,
 Ne-au amăgit că ne vor schimba sorții,
 Ca eu și tu să fim nemuritori.

Și-n dansul lor cu unduri sublime,
 Ne-a amețit ducându-ne în ceruri...
 Iar noi cu însușiri divine,
 Mergeam pe cărăruia dintre doruri.

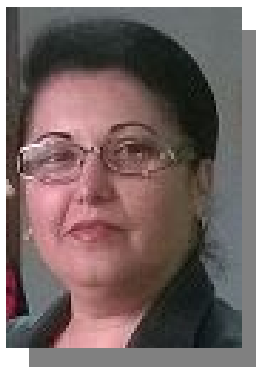
Beatitudinea ce o simțeam,
 Ne-a dat curaj nebun de-a ne uni,
 Și fără nouri, fără cer și stele,
 Striveam tristeți în fiecare zi .

Nu mai doream să fim nemuritori,
 Nici să credem în însușiri divine,
 Doream doar viața s-o putem trăi,
 Ca-ntr-o poveste... eu, cu tine!

Să privim pomii care dau în floare,
 Cu-aroma lor de bucurii,
 Că ești romanța mea nepieritoare,
 Buchetul meu de melodii.

Cerveniei cu nostalgie

Îmi zboară gândul fără voie
 La satul meu din Teleorman,
 Cu ulițele drepte, strâmte
 pe unde mă-ntorc an de an.
 Cu farmecul fără de seamăn,
 Cervenia cu tot ce-i ea,
 mă-ntâmpină cu bunătate,
 și greu îmi ascund lacrima.
 Închid ochii și văd îndată,
 casa copilăriei mele,
 Înconjurată de salcâmii
 cu ramuri numai păsărele...
 Se-aude scârțâind fântâna,
 și eu întorc capul dorind
 pe mama mea, ca altădată...
 să simt că-n brațe iar o strâng.
 dar nu e ea, nu e nici tata,
 doar dorul meu neobosit,
 Care m-aduce iar și iar,
 în satul meu cu farmec sfânt.

Valentina BALABAN

Între văzut și văzduh...

Între văzut și văzduh sunt Eu...
 Particulă dezlănțuită-n Dumnezeu
 Din două lumi, venire spre noile direcții
 Tălpi sărutând țărâna, priviri în intersecții
 Din zbor, doar trecător, poveste derulată
 Pornind din niciodată, am fost și eu odată
 M-a oglindit văzduhul și-s prinsă în văzut
 Mi-am propagat lumina în praful decăzut
 Între văzut-văzduh în lupta regăsirii
 Știut și neștiut țesut în legea firii...

Hrănind lupii...

Dar eteric în lupta întrupării
 Lup lumină-n dreapta zării
 Lup din smoală plin de ură
 Urlă să momească-n zgură
 Cerberi din tenebre-apuse
 Hrăniți în hidoase spuse.
 Lupul din sfere cerești,
 Hrănit de iubiri lumești
 Far pe-o cale de poveste
 Inimi ce-i deschid ferestre.
 Cel smolit sleit de foame
 Tânjind, mărâind... adoarme.
 Arbitrar deschizi cantina
 Rar hrănită e Lumina!...

Poeți din Republica Moldova

Traian VASILCĂU

La pieptul mării

Pentru Ernesto Cortazar

Raiul cel grabnic mi-a pătruns în oase,
 Pristolul clipei m-a-nstelat deplin.
 Sub geamul lunii mi-s un clavecin,
 Ce-l miruiesc vestalele faimoase.
 O ctitorie-a artelor din veci
 Voit-am să rămân pînă-n Departee,
 Dar azi, când am zburat și peste moarte
 Și peste-al lumii trecătoare meci,
 M-arunc din zarea ce n-o pot avea
 La pieptul mării, care-i Viața mea!

Credincioșie

Ea de cincizeci de ani vine la mare.
 Își cumpără bilete pentru doi
 Și pe nisip, din zori pînă-spre-nserare,
 Soțu-și așteaptă-n strai de alge noi.
 S-a înecat aici, chiar după nuntă,
 S-a aruncat în larguri, bucuroș,
 Și printre lumea chicotindă, multă,
 Își făcea drum cu salturi, maiestuos.
 Brațele lui păreau că-s largi aripe,
 Ochii--corăbii grele de mister
 Și în vecia dintre două clipe
 Cu trupu-i tot s-a aruncat spre cer!
 Dar în căderea bruscă și semeață,
 Zâmbind dragostei lui, s-a scufundat
 Și n-a mai apărut de-atunci în viață,
 Deși e-n căutare ne-ncetat.
 Ea și-a vândut tot aurul și casa,
 Orice venit și-l dă spre-al regăsi,
 Și-n albă rochie, precum mireasa,
 Intră în mare, orișice ar fi,
 Și cerului rugându-se, îl cere
 Și apă-și ia-n hotel și alge moi,
 Să simtă-al său parfum de înviere
 Care să-l ducă-n soartă, înapoi.
 Ea de cincizeci de ani, sub vâl de spume
 Îi cată chipul. Cu priviri zglobii
 S-o ia cu el în larg, din astă lume,
 Să-i recunune marea-n veșnicii.

11 iulie 2015

Nina MACARI

Sunt poezie

Îmi vine greu să vorbesc despre mine -
 poate doar atât:
 prin acorduri inefabile de *feeling*,
 prin tresăriri de iubire,
 prin simțire și patimă,
 rămân pur și simplu - Poezie!

Vibrații nebune perindă prin inimă,
 sângele palpat nu mai încapă în vene,
 izbucnește în lacrimi pe gene,
 balansează-n iubire eternă.

Caut răspunsuri prin vremi, prin abisuri,
 deraiez de la axa Pământului,
 obsedată de zbor tot amplific viteza,
 mă rotesc în calvar și nădejde,
 amenințată de hău.

Caut planeta albastră
 a îndrăgostiților de doi arbori goi...,
 mi-e frică, delirez uneori,
 gravitația mă coboară din nori,
 iar cerul plouă-n pământ,
 înscriind pe retină un veac
 de dumnezeire.

Invoc iubirea și caut-caut prin rouă și flori
 chip de lut cunoscut și durut,
 existent pe Pământ
 doar pentru mine!

Eu nu sunt Poetă.
 Sunt Poezie!

20 septembrie 2014

Pe masa de lucru

De ce, Doamne?

Doamne, tot aud că se apropie Apocalipsa! Doamne dacă vine, să vină mai repede, pentru că am intrat într-o lume lăcomă și sângheroasă. Resursele și chiar apa sunt pe terminate. Natura am rănit-o, are cangrene așa de grave care nu mai pot fi vindecate. Vine peste noi potopul: ploi devastatoare, temperaturi care au dat foc Pământului, cutremure devastatoare. Animalele pădurii: lupii, urșii etc. au coborât în orașe și-n casele oamenilor. Consumul de alcool și droguri a crescut alarmant și ia zilnic vieții de oameni vinovați și nevinovați.

Pe Pământ a început războiul tuturor împotriva tuturor, măceluri și popoare care fug din calea urgiei. Se dă o luptă surdă și murdă pentru putere și resurse. Și ca pretext se folosește EXPORTUL DE DEMOCRAȚIE și stil de viață uitând cei mari și puternici că alții au alte obiceiuri, tradiții, alte religii de milenii. Mii de copii dispăruți, mii de copii abuzați sexual sau făcuți sclavi. Mii de crime cu autori în libertate. Mii de adolescenți prin *internet* trăiesc în lumea virtuală, când revin în lumea reală comit fapte incredibile pentru vârsta lor, mai ales violuri în grup, cu răpiri de minore și târâte pe câmp, unde sunt violate în mod sălbatic de haite de bipezi.

Prin abuzul de *internet* unii adolescenți care se întorc din lumea lor virtuală, colorată și idilică nu mai înțeleg lumea reală, unii, mulți, nu se mai pot readapta. S-a perfecționat, Doamne, comerțul de carne vie, mii de copile cad pradă în mâna criminală a proxeneților, într-un regim de sclavie sexuală. Cine nu se supune, moare!

Doamne, câinii au început să guste și chiar să mănânce oamenii. Oare mai este mult până ne întorcem la canibalism? De ce câinii? Ne mâncăm noi între noi!

Ce facem, Doamne, Potopul lui Noe a început? Soarele a luat foc. Doamne, dă-ne înțelepciunea să putem dezinfecța Pământul de moravurile și năravurile oamenilor care ne duc cu viteză către Apocalipsă. Dacă nu, făcă-se voia Ta! Multumesc, Doamne!

Un muritor,

Ion BĂLAN

Din volumul *Recurs la anotimpurile vieții trăite în echipă cu Sufletul meu*

Într-o dimineață când îmi beam cafeaua, în fotoliul de lângă bibliotecă a apărut un punct luminos ciudat care creștea în intensitate: un fel de nor, un halou în care se afla ceva, cineva ca o Fantomă? Am pus mâna pe arma de vânatoare din panoplie și am somat: *cine ești că trag!* Spre surprinderea mea, a răspuns o voce, parcă de pe alta lume: Sunt Spiritul Sufletului tău, fac parte din ființa ta. Vrei să te sinucizi? Spirite, Suflete fii, mai clar, că altfel... Fac parte din ființa ta: facem o echipă din clipa în care ai făcut prima greșală a unui muritor că te-ai născut viu. M-am mutat cu tine în acest apartament. Lasă arma, ți-am scos cartușele, te știu cam violent. Ca orice muritor.

Fantomă, dacă spui că ești ce spui, să facem testul ADN, să văd și eu dacă suntem compatibili, să mă conving că nu ești un duh rău sau chiar Diavolul.

Omule, tu ai un ADN biologic muritor al părinților, eu am un ADN energetic Divin nemuritor.

Atunci, poftim, jură pe Biblie că faci parte din ființa mea!!

Omule, eu un nemuritor, să jur pe o carte scrisă și rescrisă de oameni?! Am călătorit amândoi în trenul vieții din clipa în care te-ai născut.

Suflete, dar de ce te-ai arătat acum, după atâția ani?

Omule, tinerețea este perioada marilor opțiuni: vise, speranțe și am hotărât că restul anotimpurilor din viața ta să le parcurgem împreună, în echipă. Ai să ai de furcă cu mine!

Ne-am certat, ne-am împăcat, dar nu ne-am despărțit nicio clipă în peste opt decenii. Și câte sfaturi de viață am primit de la Suflet! Am revăzut cu el, filmul vieții NOASTRE înaintea despărțirii definitive. Am vrut să desfacem și Cutia Neagră, a aterizării mele forțate din viață. N-a fost de acord. Suflete, am privit întotdeauna Soarele de la răsărit, dar simt că se apropie Apusul. Oare Soarele n-ar putea să răsară și de la Apus?

Adio, prietene, adio Ioane! Și-ți mulțumesc pentru echipa pe care am făcut-o care m-a onorat. Adio, prietene! Îți mulțumesc. Și pe mine m-a onorat voiajul prin viață în echipă cu tine, Suflete. Ai fost darul Divin din viața mea. Drum bun în Ceruri, nemuritorule!
Un muritor, I.B.